

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-1-411/65/803/02/GG

Warszawa, 2003-02-17

DECYZJA Nr DPI - 12/2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Lafarge Gips Beteiligungsgesellschaft mbH z siedzibą w Oberursel, Niemcy, kontroli nad spółką Unigyp Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, poprzez nabycie udziałów w tej spółce.

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu bezpośredniej kontroli przez Lafarge Gips Beteiligungsgesellschaft mbH z siedzibą w Oberursel (Niemcy), nad spółką Unigyp Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, poprzez nabycie 100% udziałów w tej spółce.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą antymonopolową,
- przejęcie kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem

antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 7 listopada 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 25 października 2002 r. Umowa w sprawie przedmiotowej transakcji została podpisana w dniu 20 października 2002 r. Tym samym został zachowany 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Opis transakcji.

Przedmiotowa transakcja jest dalszym etapem koncentracji, która polegała na przejściu kontroli nad Gyproc Benelux SA/NV i jej spółkami zależnymi, przez brytyjską Grupę BPB plc (za pośrednictwem spółki Commatone Ltd.). Grupa BPB plc była zainteresowana niezwłoczną odsprzedażą – w ramach odrębnej transakcji – przedsiębiorstw Gyproc zlokalizowanych na terenie Niemiec i Polski, na rzecz francuskiej Grupy Lafarge. Stosowną umowę („*Umowa Sprzedaży Akcji i Udziałów Przedsiębiorstwa Środkowoeuropejskiego Gypros*”) zawarto w dniu 20 października 2002 r. Zgodnie z jej postanowieniami, spółka z Grupy Lafarge, tj. Lafarge Gips Beteiligungsgesellschaft mbH, nabędzie wszystkie udziały/akcje spółek zależnych działających w tzw. Przedsiębiorstwie Środkowoeuropejskim spółki Gyproc Benelux SA/NV. W odniesieniu do Polski będzie to 100% udziałów w spółce Unigyp Sp. z o.o. i 15,56% akcji w spółce Grupa PSB S.A.

Przyczyny transakcji.

Przedmiotowa transakcja wynika ze strategii przyjętej przez Grupę Lafarge – rozwoju działalności Grupy na rynkach, które posiadają dobre prognozy dotyczące długoterminowego wzrostu w sektorze budowlanym (np. w takich krajach jak Polska). Zgodnie z tą strategią, Grupa Lafarge dokonała już znacznych inwestycji kapitałowych w Polsce, m.in. pod koniec 2002 r. rozpoczęła produkcję płyt gipsowo-kartonowych w nowym zakładzie w Gackach. Przejęcie bezpośredniej kontroli nad spółką Unigyp Polska Sp. z o.o., specjalizującej się w dystrybucji pochodzących z importu płyt gipsowo-kartonowych i związanych z nimi akcesoriów (składających się łącznie na systemy suchej

zabudowy dla ścian działowych), pozwoli na szybką optymalizację sieci przemysłowej Grupy Lafarge w Polsce, a dzięki temu na obniżenie jednostkowych kosztów stałych produkcji, jak również na dalsze obniżenie bieżącego importu płyt gipsowo-kartonowych z Niemiec.

Uczestnicy koncentracji.

Lafarge Gips Beteiligungsgesellschaft mbH – spółka bezpośrednio nabywająca udziały Unigyp Polska Sp. z o.o. - wchodzi w skład Grupy Lafarge, a jej faktycznym przedmiotem działalności jest nabywanie akcji/udziałów w spółkach w Niemczech i za granicą oraz zarządzanie tymi akcjami/udziałami.

Grupa Lafarge jest międzynarodową grupą spółek (liczącą ok. 2.000 przedsiębiorców), zajmujących się produkcją i sprzedażą materiałów budowlanych. Grupa jest zorganizowana w formie czterech podstawowych pionów, tj.:

- *cementowego* - w ramach którego wytwarza i sprzedaje różne rodzaje cementu, spoiw hydraulicznych oraz wapna na potrzeby przemysłu budowlanego oraz inżynierii wodno-łądowej,
- *materiałów do krycia dachów* - w ramach którego wytwarza i sprzedaje dachówki cementowe i ceramiczne oraz blacho-dachówki, elementy systemów dachowych oraz systemy kominowe,
- *gipsowego* - który obejmuje produkcję i sprzedaż systemów płyt gipsowo-kartonowych (tzw. systemów suchej zabudowy dla ścian działowych), bloków gipsowych oraz tynków natryskowych dla potrzeb robót wykończeniowych w nowych budynkach oraz renowacji starych,
- *kruszyw i betonu* - w ramach którego Grupa Lafarge wytwarza i sprzedaje kruszywa, masę betonową prefabrykowaną i elementy betonowe prefabrykowane dla podmiotów zajmujących się wznoszeniem konstrukcji z zakresu inżynierii wodno-łądowej, budową dróg i budynków, itd.

W Polsce Grupa Lafarge jest obecna poprzez szereg swoich spółek zależnych, prowadzących działalność we wszystkich ww. obszarach działalności. Udziały Grupy Lafarge w Polsce w 2001 r. szacowane były na:

- w rynku cementu - ok. 21%,
- w rynku materiałów do krycia dachów - od 0,6% do 7,5%,
- w rynku systemów suchej zabudowy (zaliczanego do pionu gipsu) - ok. 11%,

- w rynku kruszyw i betonu - ok. 2%.

Unigyp Polska Sp. z o.o. – pasywny uczestnik koncentracji, prowadzi działalność handlową związaną z systemami konstrukcyjnymi wykorzystywanymi do budowy ścian działowych, tzn. prowadzi hurtową sprzedaż pochodzących z importu płyt gipsowo-kartonowych i związanych z nimi akcesoriów. Dotychczas głównym dostawcą dla Unigyp Polska Sp. z o.o. był niemiecki zakład produkcyjny Grupy Gyproc (Gyproc GmbH Janschwalde-Peitz).

Przed zawarciem umowy w sprawie przedmiotowej transakcji, czyli przed 20 października 2002 r., spółka Unigyp Polska Sp. z o.o. była kontrolowana przez belgijską Grupę Gyproc, prowadzącą działalność w zakresie produkcji i dystrybucji materiałów wykorzystywanych w budownictwie i instalacjach przemysłowych, takich jak: gips, masy szpachlowe, płyty gipsowo-kartonowe i akcesoria. Działalność Grupy Gyproc koncentrowała się na rynku europejskim, głównie w krajach Beneluksu (Belgia, Holandia i Luksemburg), Niemczech i Polsce.

Rynek właściwy w sprawie.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Wspólnym rynkiem produktowym dla uczestników koncentracji jest **rynek systemów suchej zabudowy**, wykorzystywanych do budowy ścian działowych, sufitów pochyłych, poddaszy, podłóg, itd.

Ściany działowe, podobnie jak sufity pochyłe, poddasza, podłogi itp. mogą być wykonywane z różnych materiałów, takich jak: płyty gipsowo-kartonowe, sklejka, płyty wiórowe, płyty włókno-cementowe i silikatowe, cegły wapienno-piaskowe, beton komórkowy. Wspólnymi cechami powyższych produktów jest ich stabilność, wytrzymałość, łatwość stosowania, a także stosunkowo prosty i tani proces ich produkcji, powodujący, że ich ceny za metr kwadratowy są porównywalne. Wyroby poszczególnych

producentów w swoich klasach są bardzo podobne, dlatego też firmy zdecydowały się na oferowanie klientom nie tylko płyt, ale całego systemu tzw. suchej zabudowy, na który składa się zestaw: płyta, profil do jej instalacji, kształtowniki i kątowniki, specjalne wieszaki i druty mocujące, blachowkręty, masy i kleje do szpachlowania, taśmy do spoinowania, a także instrukcje montażu i inne niezbędne akcesoria.

Rynek systemów suchej zabudowy jest rynkiem otwartym, nie ograniczonym barierami administracyjnymi typu cła, czy kontyngenty ilościowe. Tym niemniej organ antymonopolowy uznał, iż **rynek geograficzny właściwy dla systemów suchej zabudowy należy ograniczyć do rynku polskiego**. Za takim określeniem rynku przemawiają zwłaszcza:

- ✓ wysokie koszty transportu, wynoszące od 12% do 20% końcowej ceny sprzedaży;
- ✓ zasadnicze różnice w normach i technologiach stosowanych w przemyśle budowlanym różnych krajów.

Na przykład, standardowa szerokość płyt gipsowo-kartonowych w Polsce (najczęściej stosowanych w systemach suchej zabudowy) to 120 centymetrów, a w Niemczech – 125 centymetrów. Spółki, które chcą eksportować płyty gipsowo-kartonowe do Polski, muszą produkować zatem specjalne płyty z przeznaczeniem na rynek polski.

Metody używania płyt także są różne w różnych krajach. Na przykład w Wielkiej Brytanii używa się dużych ilości gipsu szpachlowego do pełnego pokrycia płyt, podczas gdy w Polsce używa się go jedynie do fugowania spoin pomiędzy płytami i wypełniania określonych miejsc na płycie.

Ponadto, importowane materiały budowlane mogą być sprzedawane w Polsce tylko po uzyskaniu certyfikatu zgodności z polskimi normami, zaś w przypadku produktów, dla których nie obowiązują żadne normy – po zatwierdzeniu przez Państwowy Zakład Higieny i Instytut Techniki Budowlanej.

Powyższe względy przemawiają zatem za zawężeniem rynku systemów suchej zabudowy do rynku polskiego. **Na tak określonym rynku, uczestnicy koncentracji oceniają swój łączny udział na 15%** (Grupa Lafarge – 11%, Unigyp Polska Sp. z o.o. – 4%).

Zgodnie z definicjami zawartymi w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców*:

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie

koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,

b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Mając na względzie powyższe definicje należy uznać, iż w niniejszej sprawie **nie występują rynki, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym, czy konglomeratowym.** Łączny udział uczestników koncentracji w rynku systemów suchej zabudowy (wspólny rynek uczestników koncentracji) wynosi około 15%. Jednocześnie brak jest rynków, na których udział któregoś z uczestników koncentracji przekraczałby 40%.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym, poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie, brak jest rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w ujęciu horyzontalnym, wertykalnym, czy też konglomeratowym. Łączny udział Grupy Lafarge i Unigyp Polska Sp. z o.o. na rynku systemów suchej zaprawy (wspólny rynek uczestników koncentracji) w wyniku zamierzonej koncentracji wyniesie 15%, a zatem planowana transakcja nie doprowadzi do powstania, a tym bardziej do umocnienia się pozycji dominującej uczestników koncentracji na rynku właściwym.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji. Jak wykazano powyżej, planowana koncentracja nie doprowadzi do powstania lub umocnienia się pozycji dominującej uczestników koncentracji na krajowym rynku systemów suchej zabudowy.

Ponadto, informacje zebrane w trakcie postępowania wskazują, że rynek systemów suchej zabudowy jest rynkiem konkurencyjnym. Po okresie dużych zmian, związanych z inwestycjami dokonywanymi w Polsce, obecnie rynek systemów suchej zabudowy jest rynkiem ustabilizowanym, na którym wiodącymi przedsiębiorcami są firmy:

- Lafarge – z udziałem w tym rynku w 2001 r. – 11%,
- Norgips z Norwegii – udział w rynku ok. 10%,
- Rigips z Austrii (obecnie kontrolowany przez Grupę BPB) – udział w rynku ok. 9%,
- Knauf z Niemiec – udział w rynku ok. 7%,
- Gyproc z Belgii – udział w rynku ok. 4%.

Oprócz ww. przedsiębiorców na rynku krajowym prowadzi działalność bardzo wiele innych firm wytwarzających materiały stosowane – obok płyt gipsowo-kartonowych – w systemach suchej zabudowy, np. ponad 30 niezależnych producentów betonu komórkowego, kilkunastu producentów płyt wiórowych i pilśniowych, płyt MDF, płyt laminowanych, paneli z wełny mineralnej i szklanej, gotowych elementów betonowych,

czy też cegły.

Te czynniki, jak również uzyskanie w wyniku koncentracji pozycji dalekiej od pozycji dominującej na rynku (15%), powodują, że przejęcie kontroli przez Grupę Lafarge nad spółką Unigyp Polska Sp. z o.o., nie przyczyni się do istotnego ograniczenia konkurencji na polskim rynku systemów suchej zabudowy.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Jolanta Steppa

Otrzymuje:

Pani Agnieszka Raczkowska

Pełnomocnik: Lafarge Gips Beteiligungsgesellschaft mbH

White & Case, W. Daniłowicz, W. Jurcewicz

i Wspólnicy Spółka Komandytowa

ul. Bagatela 12

00-585 Warszawa